

SPIS TREŚCI

WSTĘP		
1.	Przedmiot opracowania	3
2.	Podstawy formalno - prawne opracowania	3
3.	Cel i zakres merytoryczny opracowania	4
4.	Metody pracy i materiały źródłowe	6
CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA		
5.	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	8
6.	Charakterystyka i stan poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań	9
6.1	Rzeźba terenu	9
6.2	Warunki geologiczno-gruntowe	9
6.3	Zasoby naturalne	10
6.4	Warunki wodne	10
6.5	Gleby	12
6.6	Szata roślinna i świat zwierzęcy	12
6.7	Obszary chronione	13
6.8	Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny	14
6.9	Pola elektromagnetyczne	15
OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU		
7.	Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych i innych ustaleń projektu planu	16
7.1	Cel opracowania projektu planu	16
7.2	Ustalenia projektu planu	16
7.3	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.	18
7.4	Skutki braku realizacji ustaleń projektu planu	21
7.5	Istotne dla projektu planu... zapisy zawarte w ustawach	22
7.6	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu	24
8.	Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku	24

	realizacji ustaleń projektu planu, w tym:	
8.1	Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby	24
8.2	Oddziaływanie na warunki podłoża	25
8.3	Oddziaływanie na warunki wodne	25
8.4	Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000	26
8.5	Oddziaływanie na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny	27
8.6	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	27
8.7	Oddziaływanie na ludzi	27
8.8	Oddziaływanie na krajobraz	28
8.9	Oddziaływanie na zasoby naturalne	28
8.10	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	28
8.11	Transgraniczne oddziaływanie	28
9.	Rozwiązania alternatywne	28
10.	Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko	29
11.	Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	29
12.	Streszczenie	30
ZAŁĄCZNIKI		
1.	Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy topograficznej	
2.	Położenie obszaru opracowania względem obszarów chronionych	

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Dachowa w rejonie ul. Poznańskiej i Szerokiej, gm. Kórnik – etap 5 oraz etap 7, wywołanego uchwałą XXIV/276/2012 Rady Miejskiej w Kórniku z dnia 26 lipca 2012r. oraz na podstawie uchwały nr XXXVI/399/2013 Rady Miejskiej w Kórniku z dnia 21 czerwca 2013 r. umożliwiającej wykonanie opracowania ww. planu miejscowego w częściach.

Opracowanie dotyczy obrębu Dachowa, położonego w północnej części gminy Kórnik. Powierzchnia obszaru wynosi ok. 96 ha. Teren od północy graniczy z drogą powiatową – ul. Poznańską, od południa z ciekim okresowym, od wschodu granicę wyznaczają działki przy ulicy Tęczowej, a od zachodu ul. Szeroka. Obszar obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz grunty rolne i zieleń otwartą.

Projekt planu stanowiący etap 5 o powierzchni ok. 96 ha został zaopiniowany pozytywnie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska pismem z dnia 17 stycznia 2022 r. znak: WOO-III.410.912.2021.MM.1. W granicach opracowania etapu 5 znajdowały się grunty rolne klasy III, które wymagały uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na przeznaczenie ich na cele nierolnicze. Stosowna zgoda nie została wydana. W związku z tym z etapu 5 zostały wyłączone tereny z gruntami klasy III i utworzono dla nich kolejne etapy, w tym etap 7 o powierzchni 1,27 ha.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko stanowi ocenę wpływu na środowisko ustaleń wszystkich etapów opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego łącznie.

2. Podstawy formalno – prawne opracowania

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029) na organie administracji opracowującym m.in. projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spoczywa obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ww. dokumentu. W tym zakresie nowa ustawa zmienia i precyzuje obowiązujące przed jej wejściem w życie zapisy art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.). Stanowi ona jednocześnie dostosowanie polskich regulacji prawnych do ustaleń zawartych w dyrektywach Wspólnot Europejskich.

W myśl ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – ma na celu przede wszystkim określić:

- przeznaczenia terenu oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu,

- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- szczególnych warunków zagospodarowania terenu, w tym ograniczeń wynikających między innymi z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne dla każdego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczającego ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym może odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku spełnienia przesłanek wskazanych w art. 48 ust. 1, ust. 3-5 ustawy ooś. Analizie i ocenie podlega projekt planu wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny nr 3 do niniejszego opracowania. Prognoza pozwala – we wszystkich fazach planowania – uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi a przyjętymi rozwiązaniami planistycznymi.

Prognoza oddziaływania na środowisko, wraz z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jest przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję Rady Gminy w sprawie uchwalenia planu miejscowego.

3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu form zagospodarowania przestrzennego, między innymi poprzez ocenę relacji pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami.
2. Informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Ponadto prognoza przedstawia:

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

Niniejsza prognoza została opracowana w oparciu o akty prawne:

- ustawę z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U. z 2022 r. poz. 503),
- ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.),
- ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2022 r., poz. 916),

- ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm.),
- ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2022 r., poz. 1225),
- rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. *w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych* (Dz. U. z 2012 r., poz. 463),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. *w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza* (Dz. U. z 2012 r., poz. 914),
- rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 czerwca 2017 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1416),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. *w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

W Prognozie przedstawiono wyniki analizy, a także oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Dachowa w rejonie ul. Poznańskiej i Szerokiej, gm. Kórnik – etap 5 i 7. Zaproponowano rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ ustaleń projektu planu na środowisko. Określono także możliwości podniesienia kondycji i sprawności funkcjonowania systemów przyrodniczych.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Ekologia a planowanie przestrzenne, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXI, z.3, PAN, 1985,
- Fizjografia Urbanistyczna, A. Szponar, PWN Warszawa, 2003,
- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno – geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1994,
- Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Rychling A. (red.), PWN Warszawa, 2007,
- Geomorfologia, Klimaszewski M., PWN Warszawa, 1978,

- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA. Fundacja IUCN, Warszawa,
- Mała retencja wodna w Wielkopolsce i jej uwarunkowania przyrodnicze M. Kraska, A. Kaniecki, PAN Kraków, 1995, Meteorologia i klimatologia dla rolników. J. Gumiński, Warszawa 1954, ♣ Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część II. Mróz (red.) W.GIOŚ, Warszawa 2012 r., ♣ Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. Mróz (red.) W.GIOŚ, Warszawa 2012 r., ♣ Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część IV. Mróz (red.) W.GIOŚ, Warszawa 2012 r.,
- Ocena wstępna jakości powietrza w Wielkopolsce – Pierwszy etap dostosowania monitoringu do prawodawstwa Unii Europejskiej, D. Krysiak, M. Pyłuk, Biblioteka Monitoringu Środowiska. Wojewódzki Inspektorat ochrony Środowiska w Poznaniu, 2002,
- Ochrona środowiska w gospodarce przestrzennej, L. Ryszkowski, A. Kędziora (red.), Prodruck, Poznań, 2005 r. Rozwój rolnictwa i jego wpływ na gospodarkę przestrzenną Wielkopolski, A. Bobrowski, Prodruck, Poznań 2005,
- Oddziaływanie napowietrznych linii elektroenergetycznych na środowisko człowieka, K. Koreleski, Infrastruktura i ekologia terenów wiejskich, Polska Akademia Nauk, Kraków 2005.

Materiały kartograficzne

- mapa topograficzna dla obszaru gminy,
- mapa zasadnicza w skali 1:1000 dla obszaru planu,
- mapa sozologiczna, w skali 1:50000, ark. N33-143-A, Kórnik, Główny Geodeta Kraju, 2004,
- mapa hydrograficzna, w skali 1:50000, ark. N33-143-A, Kórnik, Główny Geodeta Kraju, 2002,
- mapa geologiczno – gospodarcza Polski w skali 1:50000, ark. N33-143-A, Kórnik, Państwowy Instytut Geologiczny, 1997,
- mapa glebowa, w skali 1:25000, Gminy Kórnik, Załącznik nr 4 do Opracowania ekofizjograficznego gminy Kórnik,
- www.geoportal.gov.pl,
- www.rzgw.gov.pl,
- www.poznan.pios.gov.pl,
- www.zumi.pl,
- www.bazagis.pgi.gov.pl,
- www.poznan.rdos.gov.pl,
- kornik.e-mapa.net.

Dokumenty, inne opracowania:

- Uchwała Nr XXIV/276/2012 Rady Miejskiej w Kórniku z dnia 26 lipca 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Dachowa w rejonie ul. Poznańskiej i Szerokiej, gm. Kórnik,
- Uchwała Nr XXXVI/399/2013 Rady Miejskiej w Kórniku z dnia 21 czerwca 2013r. . w sprawie zmiany uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Dachowa w rejonie ul. Poznańskiej i Szerokiej, gm. Kórnik,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kórnik z 1998 r. z późn. zmianami,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego,
- Opracowanie ekofizjograficzne gminy Kórnik,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kórnik, Poznań, czerwiec 2004,

- Przyroda Ziemi Kórnickiej. Praca zbiorowa, Urząd Miejski w Kórniku, Kórnik, 2001,
- Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Kórnik na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2019, Biuro Rzecznostwa i Ekonomii Środowiska CODEX Sadowski i Wspólnicy Sp. j., Kórnik 2010,
- Program Ochrony Środowiska Gminy Kórnik na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024,
- Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Kórnik na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim raport 2020, GIOŚ 2020,
- Sprawozdanie z monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie wielkopolskim. Raport za rok 2018. WIOŚ, Poznań,
- Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku za lata 2017-2019 w województwie wielkopolskim – w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, Poznań, czerwiec 2020,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz 1967),
- Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – Strategia Rozwoju w Obszarze Środowiska i Gospodarki Wodnej,

Inne źródła:

- wizje terenowe (luty 2021 r.),
- dokumentacja fotograficzna (luty 2021 r.)

Powyższe materiały, w połączeniu ze szczegółową wizją terenową, pozwoliły opracować charakterystykę stanu funkcjonowania środowiska, a także możliwości regeneracji i rewitalizacji. Charakterystyka ta została zawarta w rozdziale 5 i 6 *Prognozy*.

W toku prac nad sporządzeniem prognozy przeprowadzono badania terenowe, a także zastosowano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania. Dodatkowo posłużono się także metodą porównawczą, wykorzystując ogólną wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Gmina Kórnik położona jest w południowo - wschodniej części powiatu poznańskiego w województwie wielkopolskim, a samo miasto Kórnik, będące siedzibą władz samorządowych, zlokalizowane jest w odległości ok. 20 km na południowy wschód od Poznania. Teren objęty opracowaniem położony jest na północy wschód od miasta Kórnik i położony jest w miejscowości Dachowa.

Terren od północy graniczy z drogą powiatową – ul. Poznańską, a od południa z ciekim okresowym, od wschodu granicę wyznaczają działki przy ulicy Tęczowej, a od zachodu ul. Szeroka, obejmuje tereny rolne, tereny zieleni wzdłuż cieków oraz gospodarstwo ogrodnicze przy ul. Poznańskiej i Szerokiej, zabudowę zagrodową w rejonie ulicy Krętej i zabudowę mieszkaniową jednorodzinną w głębi terenu objętego opracowaniem.

Na obszarze objętym opracowaniem zabudowania znajdują się przy wydzielonych w głąb terenu drogach wewnętrznych. Występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca, jak również bliźniacza, najbardziej intensywna w rejonie ulicy Olimpijskiej i Sportowej. Od strony ulicy Poznańskiej oraz wzdłuż ulicy Krętej położone są również zabudowania zagrodowe.

Nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wpływa dysharmonizująco na krajobraz ze względu na kształtowanie jej na długich i wąskich sięgaczach dróg wewnętrznych. Nie tworzy kwartałów zabudowy, a przyjmuje charakter ulicowy. Ponadto część terenów użytkowana jest jako pola uprawne, pozostałą część stanowią tereny nieużytków rolnych oraz zakrzaczeń śródpolnych. Tereny nieużytków rolnych porasta roślinność niska, głównie trawiasta. Przez teren przebiegają rowy, które wypełniają cieki okresowe.

Układ komunikacyjny oparty jest o ul. Poznańską położoną wzdłuż północnej granicy opracowania, ulicę Krętą przebiegającą z zachodu na północny - wschód w centralnej części opracowania oraz ulicę Szeroką, położoną przy zachodniej granicy. Jednocześnie tereny zainwestowane w granicach opracowania mają układ komunikacyjny oparty o pojedyncze drogi wewnętrzne obsługujące zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

Przez obszar opracowania przebiegają dwie napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia położone w części zachodniej i jedna w części wschodniej o przebiegu północ – południe oraz sieć gazowa wysokiego ciśnienia DN80 odboczka Gądky w części południowej o przebiegu wschód – zachód.

6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań

6.1. Rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizyczno - geograficzną Polski J. Kondrackiego gmina Kórnik położona jest w mezoregionie Równina Wrzesińska należącym do makroregionu Pojezierze Wielkopolskie oraz w części południowo – zachodniej w mezoregionie Kotlina Śremska, wchodzącym w skład makroregionu Pradoliny Warciańsko – Odrzańskiej. Obszar opracowania położony jest w obrębie mezoregionu Równina Wrzesińska. Natomiast według podziału Wielkopolski na jednostki morfologiczne (B. Krygowski) cały obszar gminy Kórnik leży w obrębie obszaru zwanego Wysoczyzną Gnieźnieńską i w jego podregionie – Równinie Środkowej. Równina stanowi dość płaską lub łagodnie pofałdowaną powierzchnię wysoczyzny polodowcowej, rozciętą rynną jezior kórnickich oraz równoległe przebiegającą do niej doliną Strugi Średzkiej.

Na ukształtowanie rzeźby terenu miasta miało wpływ zlodowacenie północnopolskie. Wytapiające się osady przesuującego się lodowca utworzyły obszar nieznacznie wyniesiony, silnie wyrównany, tzw. równinę moreny dennej. Jednocześnie centralną część gminy zajmuje rynna polodowcowa głęboka 15–20 m i szeroka 0,6–1,0 km o przebiegu NW – SE przez Zaniemyśl – Bnin – Kórnik.

Obszar opracowania jest położony na wysokości ok. 80 m n.p.m., deniwelacja terenu jest niewielka. Teren podnosi się w kierunku ulicy Krętej do ok. 82 m n.p.m., a następnie znowu opada w kierunku północnym do 80 m n.p.m.

Rzeźba terenu obszaru objętego analizą nie stwarza większych ograniczeń w zagospodarowaniu i zabudowie terenu. Niemniej jednak istotne jest, aby przy wprowadzaniu nowego zainwestowania zapewnić odpowiednie gospodarowanie masami ziemnymi, które mogą powstać w trakcie prac budowlanych.

6.2. Warunki geologiczno – gruntowe

Według mapy hydrograficznej w rejonie obszaru objętego opracowaniem występują grunty o przepuszczalności słabej.

Budowa geologiczna obszaru gminy Kórnik przedstawia się w ten sposób, że na utworach kenozoiku, do których należą szare margle ilaste wieku kredowego zalegają utwory trzeciorzędowe. Osady oligoceńskie stanowią piaski i mułki glaukonitowe, na nich zalegają miceńskie piaski i węgiel brunatny, na których zalegają plioceńskie iły poznańskie o miąższości 40 do 50 m. Na osady trzeciorzędowe nakładają się utwory czwartorzędowe, plejstocenia – w postaci gliny zwałowej o miąższości w zasadzie nie przekraczającej 20 m.

Warunki geotechniczne na obszarze opracowania należą do zróżnicowanych, ale charakteryzujących się regularną, warstwową budową przypowierzchniowych warstw podłoża. W tym rejonie zwierciadło wód gruntowych występuje na głębokości ok. 1 - 1,5 m p.p.t. Zwierciadło wód na wyżej omówionych obszarach występuje bardzo płytko, w związku z czym grunty te charakteryzują się bardzo dużą wilgotnością.

W związku z tym, na teren ten może być wprowadzane nowe zainwestowanie, jedynie po uprzednim przeprowadzeniu odpowiednich zabiegów inżynierskich niwelujących ograniczenia w miejscach, gdzie uwarunkowania geologiczne – inżynierskie na nie wskazują.

6.3 Zasoby naturalne

Na obszarze opracowania nie stwierdzono występowania udokumentowanych złóż zasobów naturalnych.

6.4. Warunki wodne

Gmina i miasto Kórnik położona jest całkowicie w dorzeczu rzeki Odry i należy do zlewni rzeki Warty, która wyznacza południowo – zachodnią granicę gminy. Prawobrzeżnym dopływem rzeki Warty, przepływającym przez obszar gminy Kórnik jest rzeka Kopla. Natomiast obszar opracowania jest odwadniany przez okresowo płynące cieki, będące dopływami Strugi Średzkiej, która przepływa na północ od obszaru opracowania. Struga Średzka tworzy zlewnię IV rzędu i jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Kopli. Rzeka ta podlega bardzo dużej presji rolniczej.

Na obszarze opracowania brak jest zbiorników wodnych.

Głębokość zalegania wód gruntowych oscyluje na poziomie ok. 1 do 1,5 m p. p. t. Obszar opracowania znajduje się w większości na gruntach o przepuszczalności słabej zbudowanych z glin i pyłów. Płytkie zaleganie wód gruntowych powoduje, że warunki do posadowienia budynków są średnie.

Zgodnie z objaśnieniami do mapy geosrodowiskowej na obszarze gminy Kórnik główne wodonośne piętra użytkowe wstępują w utworach czwartorzędowych i neogeńskich. Czwartorzędowe piętro wód podziemnych tworzą poziomy: gruntowy, międzyglinowy środkowy (międzymorenowy) oraz Wielkopolskiej Doliny Kopalnej. Utwory wodonośne poziomu gruntowego to piaski różnoziarniste i żwiry rzeczne o miąższości dochodzącej do 19 m (Dąbrowski i in., 1997). Współczynnik filtracji warstw wodonośnych waha się od 8 do 60 m/d. Zwierciadło wody ma charakter swobodny i występuje na głębokości do 5 m. Wody poziomu gruntowego są wodami średnio twardymi o zwiększonej zawartości chlorków i siarczanów oraz strefowo zanieczyszczone są związkami azotu. Zasilanie poziomu następuje na drodze infiltracji opadów wód powierzchniowych. Poziom międzyglinowy środkowy tworzą piaski fluwioglacjalne niekiedy z wkładkami żwirowymi o miąższości od 10 do 18 m. Współczynnik filtracji warstw wodonośnych wynosi od 6 do 22 m/d, a wodoprzewodność 82–192 m² /d. Wody tego poziomu mają charakter napięty, a tylko w pradolinie swobodny. Jakość wód poziomu międzyglinowego odpowiada normie 16 dla wód pitnych, odnotowano tylko niewielkie przekroczenia zawartości

żelaza oraz manganu. Poziom jest zasilany przez infiltrację wód opadowych przez nadległe gliny morenowe o miąższości 16 m.

Duże znaczenie w rejonie Kórnik ma poziom wodonośny Wielkopolskiej Doliny Kopalnej. Jest to dolina kopalna z interglacjału mazowieckiego występująca na północnozachodnim obszarze arkusza. Utwory wodonośne stanowią piaski różnoziarniste ze żwirami o miąższości dochodzącej do 49 m. Średni współczynnik filtracji wynosi 26 m/d, wodoprzewodność od 90 do 980 m²/d. Zwierciadło wody ma charakter subartezyjski, niekiedy lokalnie artezyjski. Warstwę napinającą stanowią gliny zwałowe o miąższości 66 m. Wody tego poziomu są wodami średniotwardymi i twardymi o ponadnormatywnej zawartości żelaza oraz manganu. W ostatnich latach zaobserwowano pogorszenie jakości wód tego poziomu pod wpływem antropopresji, co objawia się zwiększeniem zawartości związków azotu, chlorków oraz siarczanów. Zasilanie tego poziomu odbywa się na drodze infiltracji opadów oraz przesączenia z poziomów nadległych. Wielkopolska Dolina Kopalna stanowi GZWP (144) jednak nie opracowano jeszcze jego szczegółowej dokumentacji hydrogeologicznej. Piętro neogeńskie występuje w obrębie utworów piaszczystych miocenu. Utwory wodonośne to głównie piaski drobnoziarniste i pylaste o miąższości od 26 m do 73 m. Współczynnik filtracji warstwy wodonośnej wynosi 3,6–12 m/d, a przewodności 120–390 m²/d. Zwierciadło wody poziomu miocenijskiego ma charakter subartezyjski. Warstwę napinającą stanowią ility poznańskie i gliny morenowe o miąższości od 70 do 130 m (Dąbrowski, 1997). Poziom ten zasilany jest przez przesączenia warstw czwartorzędowych na drodze bezpośredniej infiltracji. Wody występujące w tym poziomie są wodami słodkimi wodorowęglanowowapniowymi o mineralizacji do 380 mg/dm³. Wody piętra neogeńskiego odpowiadają dobrej (II a) i średniej (II b) klasie jakości. Wody te wymagają prostego uzdatniania. Najczęściej normy dla wód pitnych są przekroczone w zakresie związków żelaza oraz manganu. Zbiornik określony został jako obszar wysokiej ochrony (OWO), gdzie czas przenikania zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej wynosi od 25 do 100 lat.

Ponadto teren objęty planem położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 – Subzbiornik Inowrocław - Gniezno.

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, która ma na celu integrację działań zmierzających do ochrony przed dalszym pogarszaniem i zapewnienia poprawy stanu środowiska wodnego, na potrzeby monitoringu wód, wprowadzony podział na jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych. Gmina Kórnik, w tym obszar opracowania, należy do JCWPd nr 60 (kod PLGW600060. Natomiast pod względem wód powierzchniowych obszar objęty projektem planu należy do JCWP Kopel do Głuszynki (PLRW600016185747).

Stan wód podziemnych

Główne zanieczyszczenia wód podziemnych na poziomie gruntowym na tym terenie mogą pochodzić z zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz prowadzonej działalności rolniczej. Opublikowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wyniki badań jakości wód podziemnych w punktach monitoringu operacyjnego wykazały, że klasa wód podziemnych wg wskaźników nieorganicznych, w zasięgu JCWPd nr 60 w studniach zlokalizowanych na terenie gminy Kórnik, w dwóch ujęciach w Borówcu, za rok 2020 r., była IV. Jednocześnie w 2019 r. stan chemiczny, jak i ilościowy wód podziemnych JCWPd nr 60 został określony jako dobry. Przy czym należy również zwrócić uwagę, iż obszar opracowania należy do obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego.

Stan wód powierzchniowych

Obszar objęty projektem planu należy do JCWP Kopel Gz w części południowej do Głuszynki (PLRW600016185747). Zgodnie z „Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016 – 2019 na podstawie monitoringu”, opublikowaną przez

Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska, stwierdzono, że punkcie pomiarowym w Szczytnikach dla ww. jednolitej części wód powierzchniowych wg badań z 2019 r. wody zaliczają się do: 3 klasy elementów biologicznych, > 2 klasy elementów fizykochemicznych i ogólnej klasy 3 o umiarkowanym stanie ekologicznym. W związku z czym oceniono dla tej JCWP stan wód jako zły. Natomiast w roku 2020 nie została dokonana klasyfikacja i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a wyłącznie klasyfikacja wskaźników jakości wód, zgodnie z § 14 i § 15 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

6.5. Gleby

Na obszarze opracowania grunty, według klasyfikacji przydatności rolniczej gleb, należące do kompleksów gleb ornyc, zaliczają się do kompleksu pszenno dobrego i kompleksu pszenno - żytniego. Gleby gruntów ornyc należą pod względem typu do gleb bielcowych, brunatnych właściwych, brunatnych wylugowanych oraz czarnych ziemi.

Zgodnie z mapą zasadniczą na obszarze opracowania występują przede wszystkim grunty orne klas IV i V oraz grunty orne klasy III (RIIIb) o powierzchni ok. 11 ha. Część gruntów stanowiących teren drogi KDL o powierzchni 0,8042 ha uzyskała już zgodę na przeznaczenie na cele nierolnicze (Decyzja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 marca 2018 r. znak GZ.tr.602.343.2017). Część gruntów o powierzchni ok. 1700 m² znalazła się w obrębie terenu 2RM. Pozostała część gruntów klasy III przeznaczona została pod teren zieleni urządzonej – park wiejski (tereny 4ZP i 9ZP). Zgodnie z art. 2 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1326 ze zm.) grunty parków wiejskich są gruntami rolnymi, w rozumieniu ustawy, a więc nie dochodzi tu do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze na skutek ustaleń planu.

6.6. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Obszar opracowania cechuje się uproszczonym krajobrazem, przekształconym przez działalność człowieka, wokół którego intensywnie postępuje urbanizacja. Znajduje się na nim przede wszystkim monokultura roślin uprawnych, ale także występuje roślinność trawiasta, łąkowa. Poza gatunkami roślin uprawnych oraz traw i chwastów, można wyróżnić: mak polny, chaber bławatek, wrotycz pospolity, krwawnik pospolity, czy babkę lancetowatą. Natomiast nie stwierdzono występowania roślin rzadkich, zagrożonych i chronionych, charakterystycznych dla tego rejonu gminy Kórnik, tj. storczyka, kukułki krwistej, kukułki szerokolistnej, listerii jajowatej, kruszczyka szerokolistnego, kocanki piaskowej, goździka kartuzka, goździka kropkowanego, konwalii majowej, przyłaszczki pospolitej, czy kruszyny pospolitej.

Fauna na obszarze opracowania, jak i w całej gminie, jest charakterystyczna dla obszarów nizinnych kraju, przy czym najliczniejsze w tym rejonie są kręgowce, a szczególnie ptaki. Jest ona powiązana ściśle z siedliskiem, w jakim się znajduje. Siedlisko to tworzy przede wszystkim szata roślinna i stopień przekształcenia krajobrazu, stąd ze względu na położenie na terenie otwartym rolniczym z większych zwierząt możliwe do zaobserwowania są raczej zwierzęta przemieszczające się pomiędzy większymi kompleksami leśnymi i zadrzewieniami. Fauna ssaków obejmuje ok. 30 gatunków, w tym na terenach leśnych występują jelenie, sarny, danielę, dziki i lisy. Mniejsze drapieżniki reprezentowane są przez łasice, borsuki i kuny, ale także ryjówki, krety, czy jeże oraz drobne gryzonie. Ptaki są najliczniej występującymi w tym rejonie

kręgowcami. Natomiast najlepiej rozpoznane są mięczaki, owady i pajęczaki. Występują tu liczne gatunki motyli oraz ciem. Mięczaki reprezentuje ok. 40 gatunków, przy czym głównym jest ślimak winniczek. Liczniejsze gatunkowo są pajęczaki, bo jest tu około 100 gatunków z czego często spotykanym jest tygrzyk paskowany.

6.7. Obszary chronione

Obszar objęty projektem planu miejscowego położony jest poza granicami Obszaru Chronionego Krajobrazu gminy Kórnik, niemniej jednak od południa w odległości ok. 500 m przebiega jego granica. Obszar został utworzony na mocy uchwały nr I/1/1993 Rady Miasta i Gminy w Kórniku z dnia 26 stycznia 1993r. i obejmuje powierzchnię około 7200 ha. Obszar chroniony wyznaczono w celu zapewnienia: ochrony wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, ochrony wielu gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz cennych przyrodniczo siedlisk, ochrony korytarza ekologicznego w rynnach Jezior Kórnickich, a także ochrony obszarów wartościowych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem. Największym jeziorem w obszarze chronionego krajobrazu jest jezioro Bnińskie położone na południowy wschód od miasta Bnin. Niestety, na skutek obciążenia zanieczyszczeniami z pól uprawnych wokół jeziora, doprowadzanymi wodami rowów ze wschodniej i zachodniej części zlewni całkowitej oraz nieuszczelnionej szamba jakość wód jeziora znacznie się pogorszyła. W obrębie obszaru chronionego krajobrazu znajduje się również znaczny kompleks leśny, zaliczony jak wszystkie lasy gminy Kórnik do lasów ochronnych. Dominujący drzewostan tworzy sosna – około 78% oraz dąb – 11%, występują również domieszki brzozy i olchy. Lasy stanowią głównie zespoły boru mieszanego świeżego, boru świeżego oraz lasu mieszanego. Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody na obszarze chronionego krajobrazu mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, oraz skamieniałości;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Dla Obszaru Chronionego Krajobrazu w Gminie Kórnik dotychczas nie ustalono obowiązujących zakazów, dlatego też mimo ustanowienia jego granic, nie podlega on faktycznej ochronie prawnej.

6.8. Krajobraz

Zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową, przyjętą we Florencji 20.10.2000 r., a ratyfikowaną przez Polskę 27.09.2004 r. (Dz. U. z 2006 r., nr 14, poz. 98) oraz z ustawą o ochronie przyrody, ochronie podlegają także cenne walory krajobrazowe gminy Kórnik.

Do obowiązków państw-stron EKK należą:

- prawne uznanie krajobrazów za podstawowy składnik otoczenia człowieka, dziedzictwo kulturalne i naturalne oraz fundament tożsamości mieszkańców;
- ustanowienie i wdrożenie polityki krajobrazowej, zmierzającej do realizacji celów konwencji w wyniku przyjęcia „konkretnych środków”;
- ustanowienie procedur uczestnictwa społeczeństwa oraz władz lokalnych i regionalnych w opracowywaniu i wdrażaniu polityki krajobrazowej;
- uwzględnienie krajobrazu w polityce planowania przestrzennego, kulturalnej, środowiskowej, rolnej, społecznej i gospodarczej.

Podejmując się oceny krajobrazu należy brać pod uwagę rozbieżność wyników oceniających. Związane jest to z różnie pojmowaną estetyką krajobrazu. Wszystkie metody sklasyfikowania danego pejzażu są integralne z subiektywną oceną. Ze względu na stopień przekształcenia krajobrazu przez ingerencję człowieka można wyróżnić podstawowe rodzaje krajobrazów:

- pierwotny, ukształtowany bez ingerencji człowieka;
- naturalny, zbudowany przez człowieka z wykorzystaniem elementów przyrodniczych;
- kulturowy, istniejący dzięki człowiekowi, ale o właściwych stosunkach przyrodniczych (miejski, parkowy);
- zdegradowany, gdy zostały zachwiane wartości przyrodnicze i estetyczne – przewaga przemysłu, krajobraz wymagający rewitalizacji;
- zdewastowany, pozbawiony całkowicie lub w dużym stopniu elementów przyrodniczych, duża dysharmonia estetyczna (Szczęsny 1982).

Obszar objęty opracowaniem charakteryzuje się krajobrazem typowym dla obszarów peryferyjnych polskich małych miast.. Teren jest uprawiany rolniczo w sąsiedztwie intensywnie powstającej nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Podlega on w związku z tym sukcesywnej urbanizacji i wciąganiu w tereny aglomeracji miejskiej.

W zakresie krajobrazu kulturowego na obszarze objętym projektem planu nie występują elementy dziedzictwa kulturowego, wyróżniające się w przestrzeni.

6.8. Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny

Klimat lokalny warunkowany jest rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Bardzo ważną rolę odgrywają tu wysokość opadów, siła i kierunek wiatru, temperatura powietrza oraz wilgotność.

Obszar opracowania położony jest w środkowo-wielkopolskim regionie klimatycznym. Zaliczany jest on do najcieplejszych w obrębie kraju. Jednocześnie jest to jeden z najsuchszych regionów Polski, gdyż średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 530 mm, a w miesiącach letnich o najwyższych opadach w ciągu roku (lipcu, sierpniu) wynosi poniżej 70-75 mm. W latach suchych zdarza się roczny opad średni w wysokości 330 mm. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 8°C. Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń, kiedy średnia temperatura wynosi około - 2°C, natomiast w najcieplejszym lipcu średnia temperatura sięga 18°C. Pokrywa śnieżna zalega przez około 50 dni. Okres wegetacyjny na obszarze planu trwa ok. 220 dni.

Klimat gminy Kórnik, a tym samym Dachowej, kształtowany jest głównie masami powietrza polarnomorskiego znad oceanu Atlantyckiego. Tym samym dominują tu wiatry zachodnie. Pojawia się również powietrze polarno – kontynentalne, rzadko powietrze z północy, a najrzadziej powietrze zwrotnikowe. Czynniki te powodują, że klimat gminy jest łagodny. Latem powoduje to zwiększenie zachmurzenia, spadek temperatury i wzrost wilgotności powietrza. Zimą, wspomniane powyżej masy powietrza powodują ocieplenie, które prowadzi do gwałtownych odwilży.

Jakość powietrza atmosferycznego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza miasto i gmina Kórnik położone są w zasięgu strefy wielkopolskiej dla celów oceny jakości powietrza dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości dwutlenku azotu NO₂, dwutlenku siarki SO₂, benzenu C₆H₆, ołowiu Pb, arsenu As, niklu Ni, kadmu Cd, benzo(a)pirenu B(a)P, pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5}, ozonu O₃, tlenku węgla CO. „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2020” opracowany przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu w 2021 roku wykazał, że strefa wielkopolska wg kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia, w zakresie zawartości dwutlenku siarki, tlenków azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu, oraz ozonu, a także pyłu PM₁₀ została zakwalifikowana w klasie A. Natomiast w zakresie uwzględnienia benzo(a)pirenu i pyłu PM_{2,5} zaliczona została do klasy C, przy czym dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza uzyskała klasę A. Jednocześnie pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską w całości w zakresie zawartości dwutlenku siarki SO₂, tlenków azotu NO_x zakwalifikowano do strefy A. Natomiast pod kątem ochrony roślin w zakresie poziomu docelowego ozonu strefę wielkopolską zakwalifikowano do klasy A, a w zakresie poziomu celu długoterminowego dla klasy D2.

Kwalifikacja do klasy A oznacza, że w tym zakresie stężenia zanieczyszczenia nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych.

Kwalifikacja do klasy B oznacza, że w tym zakresie stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomów dopuszczalnych, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji. Kwalifikacja do klasy C oznacza, że stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.

Dla obszarów wykazujących przekroczenia poziomów dopuszczalnych zostały opracowane programy ochrony powietrza wskazujące kierunki działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości powietrza.

Klimat akustyczny

Pod względem komfortu akustycznego brak jest na terenie opracowania lokalnych źródeł hałasu, a co za tym idzie nie notuje się tu przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu określonych dla pory dziennej i nocnej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Obszar opracowania położony jest w odległości ok. 2,5 km od drogi ekspresowej S11 i ok. 2,3 km od autostrady A2. Zgodnie z mapami terenów zagrożonych hałasem dla wskaźnika LDWN i LN udostępnionymi przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad na obszarze objętym planem nie występują tereny dla których przekroczone są wartości dopuszczalne hałasu.

6.9. Pola elektromagnetyczne

Źródła pola elektromagnetycznego mogą być naturalne oraz sztuczne i mogą mieć różną częstotliwość. Do sztucznych źródeł należą: stacje i linie elektroenergetyczne przede wszystkim wysokich i najwyższych napięć, stacje nadawcze radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowych.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadzane były w 2019 r. przez Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu badania poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku. Na analizowanym obszarze nie był zlokalizowany żaden punkt pomiarowy, dlatego brak jest danych odnośnie wpływu pól elektromagnetycznych.

Niemniej jednak w ostatnich badaniach, podobnie jak w latach ubiegłych, w żadnym z punktów pomiarowych na terenie województwa wielkopolskiego nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego (7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz). Najwyższy zmierzony poziom składowej elektrycznej pola wyniósł 1,64 V/m (Poznań, skrzyżowanie ul. Królowej Jadwigi i Wierzbicice). Tym samym jest to jedyny punkt, w którym stwierdzono wartość wyższą od 1 V/m. W porównaniu z badaniami prowadzonymi w tych samych punktach pomiarowych w roku 2013 i 2016 nie zanotowano istotnych zmian poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Zmierzone wartości są znacznie niższe od poziomów dopuszczalnych.

Sieci elektroenergetyczne, mogące być źródłem pól elektromagnetycznych, a przebiegające przez obszar opracowania to sieci średniego napięcia. Jednakże zapisy projektu planu uwzględniają w zagospodarowaniu i zabudowie terenu ograniczenia wynikające z odległości technicznych od sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na obszarze objętym opracowaniem, ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie są zlokalizowane żadne stacje bazowe telefonii komórkowych, które mogłyby być źródłem pól elektromagnetycznych.

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych i innych ustaleń projektu planu

7.1. Cel opracowania projektu planu

Jednym z celów sporządzenia planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, w tym dostosowanie funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań środowiska przyrodniczego. Pozwoli również na sformułowanie docelowego układu powiązań komunikacyjnych oraz ewentualnego uzbrojenia terenów w elementy infrastruktury technicznej.

Zgodnie z uzasadnieniem do uchwały Nr XXIV/276/2012 Rady Miejskiej w Kórniku z dnia 25 lipca 2012 roku sporządzenie dla wyżej wymienionego obszaru planu miejscowego ma na celu określenie zasad zagospodarowania, uporządkowania i zapewnienia prawidłowej obsługi komunikacyjnej dynamicznie rozwijającej się części gminy Kórnik.

W obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kórnik obszar objęty miejscowym planem - etap 5 obejmuje w swych granicach tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny zabudowy usługowej (RM, MN, U) oraz teren obsługi w gospodarstwach rolnych i hodowlanych (RU).

Głównym celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Dachowa w rejonie ul. Poznańskiej i Szerokiej, gm. Kórnik – etap 5 jest stworzenie całościowego rozwiązania urbanistycznego oraz opracowanie sposobów zagospodarowania oraz określenie dla niego szczegółowych i optymalnych rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych, w tym zasad obsługi komunikacyjnej. Jednocześnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dostosuje sposób zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych, zapewniającego trwałość procesów i odnawialność zasobów przyrodniczych.

7.2. Ustalenia projektu planu

W ww. projekcie planu ustalono następujące przeznaczenie terenu:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolami: MN;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone

symbolami: MN/U;

- 3) tereny zabudowy usługowej, oznaczone symbolami: U;
- 4) teren sportu i rekreacji, oznaczony symbolem: US;
- 5) tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, oznaczone symbolami: RM;
- 6) teren obsługi produkcji w gospodarstwie ogrodniczym, oznaczony symbolem: RU;
- 7) tereny zieleni urządzonej, oznaczone symbolami: ZP;
- 8) tereny zieleni z wodami powierzchniowymi śródlądowymi, oznaczone symbolami: Z/WS;
- 9) tereny infrastruktury technicznej, oznaczone symbolami: IT;
- 10) teren parkingu, oznaczony symbolem: KP;
- 11) teren publicznego ciągu pieszego, oznaczony symbolem: KX;
- 12) tereny dróg wewnętrznych, oznaczone symbolami: KDW;
- 13) tereny dróg publicznych klasy dojazdowej, oznaczone symbolami: KDD;
- 14) teren drogi publicznej klasy lokalnej, oznaczony symbolem: KDL;
- 15) tereny dróg publicznych klasy zbiorczej, oznaczone symbolami: KDZ.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze istniejące na przedmiotowym terenie, określone w rozdziale 5 i 6 niniejszej prognozy, do najważniejszych przesłanek projektu planu należą zapisy stanowiące podstawę do stworzenia optymalnego rozwiązania funkcjonalno – przestrzennego. Ze względu na sąsiedztwo analizowanego obszaru oraz uwarunkowania przyrodnicze możliwym przeznaczeniem terenu jest przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz pojedyncza zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna lub usługowa wraz z niezbędną infrastrukturą komunikacyjną oraz zielenią oraz zagospodarowanie pasów zieleni izolacyjnej, wyznaczonych na rysunku planu, zielenią głównie zimozieloną w formie zakrzewień i zadrzewień, formowanych w kształcie pasów i szpalerów w zwartej formie.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w projekcie planu wprowadzono zapisy ustalające zakaz lokalizacji ogrodzeń z przeszłami z prefabrykowanych elementów betonowych oraz reklam, za wyjątkiem sztyldów i pylonów reklamowych, zgodnie z ustaleniami planu. Ustalono lokalizację budynków i wiat zgodnie z nieprzekraczalnymi i obowiązującymi liniami zabudowy oraz zagospodarowanie pasów zieleni izolacyjnej, wyznaczonych na rysunku planu, zielenią głównie zimozieloną w postaci zakrzewień i zadrzewień o zwartej strukturze.

Jednocześnie dopuszczono lokalizację obiektów małej architektury oraz wyłącznie ogrodzeń ażurowych rozumianych jako ogrodzenia, w których udział powierzchni pełnej wynosi nie więcej niż 40%. Dopuszczono także przebudowę, rozbudowę lub nadbudowę istniejących budynków, zgodnie z ustalonymi w planie parametrami, przy czym geometria dachów rozbudowywanych lub nadbudowywanych części budynków może stanowić kontynuację geometrii dachów części istniejących, przebudowę części budynków wykraczających poza nieprzekraczalne linie zabudowy oraz wydzielanie działek o dowolnej powierzchni, związanych z urządzeniami infrastruktury technicznej oraz przeznaczonych na powiększenie nieruchomości sąsiednich.

W projekcie planu znalazły się także zapisy z zakresu zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. Przede wszystkim ustalono: zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:

- a) jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach: MN,
- b) jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych na terenach: MN/U,
- c) jak dla terenów zabudowy zagrodowej na terenach: RM,
- d) jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży na terenach U, w przypadku lokalizacji budynków przeznaczonych na potrzeby oświaty,
- e) jak dla terenów domów opieki społecznej na terenach U, w przypadku lokalizacji budynków przeznaczonych na potrzeby opieki społecznej lub socjalnej,

a także zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi, uwzględnienie ograniczeń i zakazów, zgodnie z przepisami odrębnymi, w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych.

Ponadto w projekcie planu znajdują się zapisy określające szczegółowe parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów. W zapisach tych określono, poprzez wysokość zabudowy oraz powierzchnię zabudowy, intensywność zagospodarowania. Jednocześnie w projekcie zapisana jest minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego, co pozwoli na zachowanie odpowiedniego udziału zieleni na terenach dopuszczających zabudowę oraz inne zainwestowanie. Respektowanie takiego zapisu będzie warunkiem zachowania trwałości procesów biologicznych oraz powiązań przyrodniczych.

W zapisach projektu planu, w zakresie zasad rozbudowy i budowy systemów komunikacji, ustalono dostęp do działek budowlanych z przyległych dróg publicznych, w tym poprzez drogi wewnętrzne.

Natomiast w zakresie infrastruktury technicznej ustalono: dopuszczenie lokalizacji oraz prowadzenie robót budowlanych w zakresie urządzeń i sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej w obrębie wszystkich terenów objętych planem; dopuszczenie lokalizacji stacji transformatorowych poza liniami zabudowy, z zachowaniem przepisów odrębnych; powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci; zaopatrzenie w wodę, gaz, energię elektryczną i ciepłą - z sieci i urządzeń infrastruktury technicznej; odprowadzanie wód opadowych i roztopowych - zgodnie z przepisami odrębnymi; odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych - zgodnie z przepisami odrębnymi.

Jednocześnie w planie ustalono w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy: uwzględnienie ograniczeń wynikających z lokalizacji sieci oraz urządzeń infrastruktury technicznej, w szczególności sieci gazowej wysokiego ciśnienia DN80 odboczka Gądkki (rok budowy 1990) wraz ze strefą kontrolowaną o szerokości 30,0 m, zakaz lokalizacji obiektów budowlanych oraz roślinności o wysokości kolidującej z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi SN-15 kV, to jest w pasach technologicznych o szerokości minimum 7,0 m, wyznaczonych po każdej ze stron od osi linii.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych oraz krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa ustalono uwzględnienie warunków i ograniczeń wynikających z lokalizacji wszystkich terenów objętych planem w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 – Subzbiornik Inowrocław – Gniezno oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 - Dolina Kopalna Wielkopolska.

Ponadto wskazano, że tereny objęte planem leżą w granicach obszaru objętego koncesją nr 32/96/p z dnia 19.07.1996 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie „Kórnik-Środa”, ważną do dnia 19.07.2024 r.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, w trakcie prowadzenia robót ziemnych lub w związku ze zmianą zagospodarowania terenu w granicach archeologicznej strefy ochrony konserwatorskiej ustala się nakaz prowadzenia badań archeologicznych w zakresie zgodnym z przepisami odrębnymi.

Pozytywnie należy ocenić zapisy uściślające warunki ochrony środowiska przyrodniczego oraz kształtowania ładu przestrzennego.

7.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. nakłada obowiązek nie naruszania przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jednocześnie studium jako dokument wyrażający politykę przestrzenną na szczeblu lokalnym musi być zgodny z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni oraz umożliwia przeprowadzanie inwestycji strategicznych w skali krajowej.

Zgodnie z obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kórnik obszar objęty miejscowym planem - etap 5 obejmuje w swych granicach tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny zabudowy usługowej (RM, MN, U) oraz teren obsługi w gospodarstwach rolnych i hodowlanych (RU).

Ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na szczeblu gminnym są lokalne programy ochrony środowiska oraz od 1 stycznia 2012 r. wojewódzkie plany gospodarki odpadami. Na obszarze gminy Kórnik obowiązuje Program Ochrony Środowiska Gminy Kórnik na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024. Zapisy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami są dostosowane do obowiązującego prawa lokalnego.

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska. Zadania priorytetowe to przede wszystkim: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Tworząc zapisy planistyczne należy uwzględniać cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej. Należą do nich m.in.:

1. dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
2. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
3. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
4. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
5. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008),
6. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. UE.L.2012.26.1).

Ponadto są to ustalenia wynikające z szeregu konwencji międzynarodowych, a szczególnie z konferencji ONZ w Rio de Janeiro z 1992 r. zawartych w ramowej konwencji w sprawie zmian klimatu.

Zapisy powyższych przepisów zostały przede wszystkim uwzględnione w procedurze sporządzania miejscowego planu, która wymaga opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania planów i programów. Niniejszy dokument dodatkowo, oprócz samego projektu planu, podlega ocenie społeczeństwa i jest dostępny do wglądu w trakcie sporządzania planu, jak i po jego zakończeniu. Ponadto społeczność może składać zarówno wnioski, jak i uwagi do tego dokumentu. Prognoza zawiera opis metod analiz skutków realizacji ustaleń miejscowego planu na środowisko oraz sposób oddziaływania zapisów planu na poszczególne komponenty środowiska. Jednocześnie integralną częścią każdego planu jest pisemne podsumowanie uzasadniające wybór przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz zawierające propozycje metod przeprowadzania monitoringu realizacji ustaleń planu i jego częstotliwość.

W zakresie adaptacji do zmian klimatu wskazuje się na konieczność opracowania i efektywnego wdrożenia systemowych rozwiązań dotyczących adaptacji do zmieniających się uwarunkowań klimatycznych i hydrologicznych, a także podjęcie działań mających na celu dostosowanie zagrożonych sektorów i obszarów do nowych warunków i zjawisk klimatycznych.

W kontekście kształtowania polityki klimatycznej wspomnieć można również o Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020). SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu.

Dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym pewnego rodzaju fundament przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCW brano pod uwagę aktualny stan JCW w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla JCW, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego

stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego planu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Kopel do Głuszynki (PLRW600016185747). W związku ze stanem ogólnym złym i umiarkowanym stanem ekologicznym wskazane jest utrzymanie lub dążenie do osiągnięcia co najmniej stanu chemicznego i ekologicznego dobrego. Analizując wpływ realizacji ustaleń omawianego projektu mpzp na osiągnięcie celu środowiskowego dla wspomnianych JCWP nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Ograniczeniu możliwości wystąpienia tego rodzaju zjawisk służyć będzie realizacja szeregu zapisów projektu planu, w tym m.in. odnoszących się do sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów.

W zakresie energetyki na szczeblu krajowym kierunki rozwoju energetyki odnawialnej w Polsce przedstawia „Polityka energetyczna Polski do 2040 roku”. Zakłada ona m.in. poprawę efektywności energetycznej oraz rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, przy czym zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii ma wynieść: co najmniej 23% do 2030 roku, a do 2040 r. potrzeby ciepłe wszystkich gospodarstw domowych. pokrywane będą przez ciepło systemowe oraz przez zero- lub niskoemisyjne źródła indywidualne. Natomiast „Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej” z 2001 r., wskazuje, że zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym kraju powinno wynieść 14% w 2020 r. w strukturze zużycia nośników pierwotnych.

Opracowywany projekt planu miejscowego musi być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz planami i programami przyjętymi w gminie. Natomiast dokumenty te, jak zostało to wyżej wspomniane, są dostosowywane do zapisów krajowych polityk i strategii opartych na standardach i przepisach wspólnotowych oraz przyjętych przez Polskę konwencjach międzynarodowych.

Analizowany projekt planu uwzględnia te zapisy poprzez poddanie go ocenie oddziaływania na środowisko, jaką jest także opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko skutków ustaleń miejscowego planu. Jednocześnie w procedurze sporządzania planu, jak i prognozy zapewniony jest dostęp społeczeństwa i możliwość konsultacji obu dokumentów. Przeanalizowano również wszystkie aspekty środowiskowe, takie jak wpływ na ewentualne obszary Natura 2000, które jednak nie występują na obszarze opracowania. Dodatkowo w zakresie prognozy został określony monitoring realizacji ustaleń planu i ich wpływ na środowisko przyrodnicze. Jednocześnie określając w projekcie planu szczegółowe parametry zagospodarowania terenu i jego przeznaczenie wzięto pod uwagę możliwości przyjęcia nowej zabudowy na dany obszar oraz jego chłonność środowiskową.

7.4. Skutki braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak udziału człowieka i nieumiejętne kształtowanie właściwych procesów ekologicznych w dłuższej perspektywie czasowej może doprowadzić na danym terenie do postępującej degradacji zarówno środowiska przyrodniczego, jak i krajobrazu. Może to być spowodowane m.in. niepodlegającym kontroli rozwojem różnego rodzaju działalności człowieka niszczącej środowisko, wzrostu zanieczyszczeń pochodzących z działalności rolniczej, czy też wzrostu

zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w obrębie zabudowy, ze względu na korzystanie z nieekologicznych systemów grzewczych. Ponadto brak całościowego podejścia do zagospodarowania tego obszaru mogłoby doprowadzić do wprowadzenia zabudowy odbiegającej estetyką od pożądanej oraz zbyt intensywnej.

Analizowany projekt planu miejscowego dla części obrębu Dachowa w rejonie ul. Poznańskiej i Szerokiej, gm. Kórnik – etap 5 ma na celu uporządkowanie wprowadzanej nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zapewniając jednocześnie przestrzeganie obecnie obowiązujących przepisów oraz standardów ochrony środowiska. Nie uchwalenie aktualnego planu miejscowego, w dłuższym okresie czasu, mogłoby doprowadzić do realizacji inwestycji odbiegających standardami od przyjętych, a przez to pogarszających jakość środowiska i komfort życia na tym terenie. Największym skutkiem braku realizacji ustaleń projektu planu byłaby intensyfikacja zabudowy, w rozdrobionej strukturze działek, co mogłoby pogorszenie zasobów jakościowych i ilościowych wód podziemnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZPW Nr 144 „Wielkopolska Dolina Kopalna”.

7.5. Istotne dla projektu planu zapisy zawarte w ustawach

Projekt planu zawiera istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i krajobrazu, zapisy wynikające z ustawy *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001 r. Zgodnie z art. 72 ww. ustawy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, m.in. poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi,
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy (...), ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ustawa ta wskazuje na zakres zagadnień, które należy w planie uwzględnić, a analizowany projekt planu, odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje, spełnia warunki ustawowe. W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego w projekcie planu ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach MN, jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych na terenach MN/U, jak dla terenów zabudowy zagrodowej na terenach RM, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży na terenach U, w przypadku lokalizacji budynków przeznaczonych na potrzeby oświaty, jak dla terenów domów opieki społecznej na terenach U, w przypadku lokalizacji budynków przeznaczonych na potrzeby opieki społecznej lub socjalnej, zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi, uwzględnienie ograniczeń i zakazów, zgodnie z przepisami odrębnymi, w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* w art. 73 ust. 1 stanowi, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić ograniczenia wynikające z:

- 1) ustanowienia szczególnych form ochrony przyrody,
- 2) utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych,

- 3) wyznaczenia obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją,
- 4) ustalenia w trybie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni oraz ustanowienia stref ochronnych ujęć wód, a także obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

Zgodnie z art. 114. ust. 1. ustawy *Prawo ochrony środowiska* przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazuje się, które z nich należą do terenów przeznaczonych (art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy):

- a) pod zabudowę mieszkaniową,
- b) pod szpitale i domy opieki społecznej,
- c) pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- d) na cele uzdrowiskowe,
- e) na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
- f) na cele mieszkaniowo-usługowe,

i dla których przepisami odrębnymi¹ ustalone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku.

W zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla poszczególnych rodzajów terenów.

W zakresie zasad gospodarki wodno-ściekowej określonych ustawą *Prawo wodne* z dnia 20 lipca 2017 r. w projekcie planu ustalono zaopatrzenie w wodę z urządzeń infrastruktury technicznej; odprowadzanie wód opadowych i roztopowych - zgodnie z przepisami odrębnymi, odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych - zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z ustawą *o ochronie przyrody*, z dnia 16 kwietnia 2004 r., w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody, wśród których do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.

Obszar opracowania od południa znajduje się w bliskiej odległości (ok. 500 m) od Obszaru Chronionego Krajobrazu w gminie Kórnik, będącego szczególną formą ochrony przyrody, wyznaczoną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*². Natomiast na obszarze opracowania nie została utworzona strefa przemysłowa. Innymi najbliższymi położonymi obszarami Natura 2000 są:

- położony w odległości ok. 3,4km obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Średzkiej Strugi PLH300005,
- położony w odległości ok. 10,3km specjalny obszar ochrony siedlisk Fortyfikacje w Poznaniu PLH300057,
- położony w odległości ok. 10,7km obszar specjalnej ochrony ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017,

¹ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014, poz. 112)

² Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.

- położony w odległości ok. 10,7m specjalny obszar ochrony siedlisk Rogalińska Dolina Warty PLH300012.

Niemniej jednak ustalenia analizowanego projektu planu nie będą miały negatywnego wpływu na gatunki oraz siedliska przyrodnicze występujące na tych obszarach, gdyż uściślają w zakresie ochrony przyrody warunki, na jakich ma odbywać się istniejące zagospodarowanie terenu.

Analizowany projekt planu realizuje natomiast pozostałe cele ustawy *o ochronie przyrody*.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi dziedzinami działalności ludzkiej. Jednak pozostałe ustawy, regulujące w sposób szczegółowy zakres i zasady tej ochrony – takie jak: *Prawo łowieckie*, *ustawa o ochronie zwierząt*, *ustawa o lasach*, *ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych* dotyczą w zasadzie innej problematyki, niż ta zawarta w treści analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

7.6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Wśród istniejących i potencjalnych problemów ochrony środowiska w gminie Kórnik, które dotyczą także terenu objętego opracowaniem wymienić należy m. in.:

- zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych pochodzenia rolniczego i nie tylko (m. in. nielegalne składowiska odpadów, źle użytkowane zbiorniki bezodpływowe, opryski),
- przekształcenia ziemi, związane z budową dróg i domów,
- zanieczyszczenia komunikacyjne, pochodzące z pojazdów spalinowych (powodując m. in. skażenia gleb i prowadząc do ich degradacji chemicznej oraz zanieczyszczenia powietrza),
- ograniczanie naturalnej bioróżnorodności, poprzez intensyfikację zabudowy oraz wprowadzanie gatunków obcych,
- lokalizacja sieci infrastruktury technicznej wymagających określenia stref bezpieczeństwa lub stref negatywnego oddziaływania,
- lokalizacja zabudowy mieszkaniowej w bliskim sąsiedztwie cieków,
- wprowadzanie zabudowy w korytarze ekologiczne,
- pojawianie się na terenach gospodarstw domowych dzikiej zwierzyny leśnej ze względu na zmniejszanie się przestrzeni do swobodnej migracji między siedliskami.

Opracowywany dokument odnosi się do terenu w większości jeszcze niezabudowanego, ale ulegającego presji urbanizacji. Ze względu na położenie przyrodnicze najistotniejsze jest dla tego terenu zapewnienie różnorodności biologicznej, ograniczenie zanieczyszczeń przenikających do gleby oraz wód, a także zapewnienie odpowiedniego komfortu akustycznego dla projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto zapisy projektu uwzględniają pasy technologiczne sieci infrastruktury technicznej.

8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu

8.1. Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu, większym przekształceniom mogą ulec tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska,

nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi zapisami projektu planu są ustalenia określające maksymalne powierzchnie zabudowy oraz udział powierzchni biologicznie czynnych. Pozwolą one na pozostawienie niezabudowanych obszarów o nienaruszonej powierzchni terenu i zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym.

Ponadto prace ziemne związane z fundamentowaniem budynków powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować, zgodnie z przepisami odrębnymi.

8.2. Oddziaływanie na warunki podłoża

W wyniku wprowadzonego zapisami planu zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec pewnym zmianom. W miejscach wprowadzenia zabudowy i lokalizacji elementów infrastruktury technicznej i dojazdów nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych.

Pod względem warunków geologiczno-inżynierskich przedmiotowy teren w części przedstawia pewne trudności dla sytuowania budynków, ze względu na płytkie zaleganie wód gruntowych. Tereny te są w projekcie planu przeznaczone do zabudowy. Tym bardziej wskazane byłoby, podczas wprowadzaniu nowych inwestycji, wszelkie prace zmieniające kształt terenu i wpływające na nośność gruntów poprzedzać szczegółowymi badaniami geotechnicznymi, wykonywanymi zgodnie z przepisami szczególnymi (rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych).

8.3. Oddziaływanie na warunki wodne

Wprowadzone ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określają zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w tym istniejących warunków wodnych oraz ustalają zasady rozbudowy infrastruktury technicznej. Ustalono w nich: zaopatrzenie w wodę z urządzeń infrastruktury technicznej; odprowadzanie wód opadowych i roztopowych - zgodnie z przepisami odrębnymi; odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych - zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ze względu na położenie obszaru opracowania w zlewni rzeki Warty, a ta należy do dorzecza Odry, istotne jest by zapisy projektu planu spełniały cele środowiskowe określone w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu. Dla części wód będących w złym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu chemicznego i ilościowego.

Odnosząc się do zapisów ww. Planu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Kopel do Głuszynki (RW600016185747). W związku ze stanem ogólnym złym i umiarkowanym stanem ekologicznym jest utrzymanie lub dążenie do osiągnięcia co najmniej stanu chemicznego i ekologicznego dobrego.

Cele środowiskowe zostały oparte na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Ustalono dla jednolitych części wód, będących obecnie w co najmniej dobrym stanie/potencjale ekologicznym, że celem środowiskowym będzie

utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniono także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto dla obu przypadków w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Dla obszarów chronionych funkcjonujących w obszarach dorzeczy, nie zostały podwyższone powyższe cele środowiskowe z uwagi na częstokroć wyższe wymagania w stosunku do wartości granicznych wskaźników jakości wody przyjętych jako wartości graniczne dla dobrego stanu ekologicznego bądź dobrego lub powyżej dobrego potencjału ekologicznego wód, niż w poszczególnych aktach prawa, regulujących sposób postępowania i wymagania co do wód w obrębie obszarów chronionych.

Można stwierdzić, że projektowana w większości funkcja mieszkaniowa jednorodzinna, w odniesieniu do przyjętych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, pozostawienie znacznych terenów jako zieleni, oraz ustalenia dotyczące odprowadzania ścieków, nie będzie wpływać na główne założenia poprawy stanu wód. Jednakże, aby przyczynić się do wyeliminowania zanieczyszczeń pochodzących z prowadzenia działalności rolniczej, istotne będzie stosowanie się do wytycznych planów nawożenia, terminów oraz stosowanych maszyn oraz zasad programu wskazującego działania mające na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych. Wymagania zastosowania najlepszej dostępnej techniki dla ochrony wód obejmują m.in.: właściwy dobór obszarów, na których rozlewana jest gnojowica, czas rozlewania, sposób i dawki rozlewania, zachowanie stref ochronnych od terenów zabudowy i wód powierzchniowych. Niezbędny będzie również monitoring jakości wód, ze względu na usankcjonowanie istniejącej zabudowy zagrodowej w projekcie planu.

8.4. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000

Najważniejszym zapisem dotyczącym ochrony środowiska jest ustalenie dotyczące udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenie przeznaczonym pod zabudowę. Pozwolić to może na ochronę gatunków naturalnie występujących na obszarze opracowania, a dodatkowo na wprowadzenie bardziej urozmaiconej szaty roślinnej, w tym różnorodnej zieleni wysokiej, na terenie obecnie nieużytkowanym. W zakresie projektowania zieleni towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej, ważny jest odpowiedni dobór wprowadzanych gatunków (przede wszystkim gatunków rodzimych, zgodnych z naturalnymi siedliskami przyrodniczymi).

Projekt planu nie obejmuje terenów wchodzących w obszary Natura 2000. Natomiast w bliskiej odległości przebiega granica Obszaru Chronionego Krajobrazu w gminie Kórnik. Skala opracowania, proponowana dominująca funkcja mieszkaniowa jednorodzinna oraz niewielki zasięg oddziaływania nie będą miały wpływu na zlokalizowane poza obszarem opracowania: Rogaliński Park Krajobrazowy, obszary Natura 2000: Ostoja Wielkopolska PLH300010, Rogalińska Dolina Warty PLH300012, Dolina Średzkiej Strugi PLH300057, czy rezerwaty Krajkowo i Bagna Średzkie oraz inne formy ochrony przyrody.

Realizacja zapisów planu nie wpłynie na faunę obszaru analizowanego. Wprowadzana zabudowa ma być lokalizowana w sposób planowy, a zatem nie pogarszający walorów przyrodniczych danego terenu. Opracowanie obejmuje tereny już zainwestowane i niezabudowane, ale podlegające urbanizacji, nie wprowadza natomiast nowych terenów zabudowy, które mogłyby ingerować w integralność cennych przyrodniczo siedlisk lub rozrywać

lokalne korytarze ekologiczne. Tym samym projektowana funkcja i stopień intensyfikacji zabudowy nie powinny oddziaływać w większym stopniu na faunę występującą w gminie Kórnik.

Zgodnie z rozporządzeniem o ochronie gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016r. poz. 2183) dla gatunków wymienionych w pkt. 6.5 niniejszej prognozy, a objętych ochroną ścisłą lub częściową obowiązuje szereg zakazów i nakazów, które w przypadku zaobserwowania tych gatunków muszą być bezwzględnie przestrzegane.

8.5. Oddziaływanie na stan higieny atmosfery, klimat lokalny i akustyczny

Realizacja ustaleń projektu planu, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane funkcje, nie wpłynie negatywnie na zmianę warunków klimatu akustycznego.

W zapisach projektu planu ustalono, aby uwzględnić ograniczenia i zakazy, zgodnie z przepisami odrębnymi, w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych. Szczegółowe wytyczne oraz wymagania zawarte są w ustawie *Prawo ochrony Środowiska*, Planie Gospodarki Niskoemisyjnej i tym samym projekt planu uwzględnia również przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego „Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej” (Uchwała Nr IX/168/19 z dnia 24 czerwca 2019 r). Zatem uciążliwości w zakresie emisji pyłów i gazów mogą wystąpić jedynie w fazie budowy poszczególnych obiektów i będą one związane z pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (m.in. wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych).

Ponadto w projekcie planu znalazły się zapisy z zakresu kształtowania komfortu akustycznego w środowisku.

Warunki termiczne nie powinny ulec podniesieniu. Ze względu na uszczelnienie powierzchni terenu obecnie biologicznie czynnego zmniejszy się powierzchnia parowania, jednak tak jak zostało to wspomniane wyżej skala nowej zabudowy i określona powierzchnia biologicznie czynna dla terenów inwestycyjnych, zabezpieczają wystarczająco środowisko obszaru opracowania przed negatywnymi skutkami.

Realizacja projektowanej zabudowy na obszarze opracowania nie spowoduje negatywnego transgranicznego oddziaływania na stan środowiska. Projektowane zainwestowanie sankcjonowane zapisami analizowanego projektu planu ogranicza możliwości wprowadzania funkcji uciążliwych, a więc takich które generują uciążliwości związane z hałasem lub zanieczyszczeniami powietrza, będące przedsięwzięciami mogącymi zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

8.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Wprowadzenie nowej zabudowy i infrastruktury pozostanie nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Niemniej jednak zmiany zawarte w omawianym dokumencie nie wpłyną diametralnie na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego i uwzględniając uwarunkowania przyrodnicze. Jednakże każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie. Często nie są to gatunki cenne, ale z punktu widzenia różnorodności biologicznej ważne. Dlatego też projekt planu określa postępowanie w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej m.in. poprzez zachowanie terenów zieleni na obszarach najbardziej cennych przyrodniczo i urozmaiconych pod względem roślinności oraz bogactwa fauny.

8.7 Oddziaływanie na ludzi

Projekt planu miejscowego nie będzie znacząco wpływał na warunki życia społeczności lokalnej. Zapisy projektu planu miejscowego odnosząc się do sfery ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnym podnoszeniu komfortu życia i dbałości o środowisko.

Ustalenia planu wprowadzają funkcje, które same w sobie nie generują hałasu, ale niewątpliwie dojazd do nowej zabudowy będzie wiązał się ze zwiększonym ruchem samochodowym. Zapisy planu uwzględniają przepisy wymagające zachowania komfortu akustycznego dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowo – usługowej oraz dla zabudowy zagrodowej. Dają tym samym wytyczne przy dalszym projektowaniu ładu przestrzennego do zabezpieczenia maksymalnego komfortu życia mieszkańcom w tym zakresie. Podobnie dzieje się w zakresie zanieczyszczeń emitowanych do powietrza przez poruszające się pojazdy.

8.8 Oddziaływanie na krajobraz

Projekt planu w swoim zakresie zmienia w znaczący sposób dotychczasowy krajobraz, gdyż proponowana funkcja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zajmie znaczne połacie terenu do tej pory użytkowanego rolniczo. Projektowane zagospodarowanie będzie wykorzystywało naturalne predyspozycje środowiska, a zapisy dążące do zintensyfikowania inwestycji respektują lokalne uwarunkowania i charakter zabudowy. Realizacja ustaleń planu wpłynie na uregulowanie nowopowstającej zabudowy mieszkaniowej i wprowadzi większy ład przestrzenny oraz układ kwartałów. Wprowadzana nowa zabudowa nie będzie swoimi gabarytami odbiegać od zabudowy w sąsiedztwie i stanowić będzie jedynie jej uzupełnienie.

8.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt planu nie obejmuje swoim zasięgiem miejsc występowania udokumentowanych złóż zasobów naturalnych i nie przewiduje wprowadzania jednostek, które mogłyby ewentualnie kolidować z eksploatacją złóż na terenach sąsiadujących.

8.10 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Projekt planu obejmuje swoim zasięgiem archeologiczną strefę ochrony konserwatorskiej. Natomiast nie znajdują się na nim inne zabytki objęte ochroną konserwatorską.

Projektowane przeznaczenie nie powoduje negatywnego oddziaływania na zabytki i dobra materialne znajdujące się w sąsiedztwie, gdyż z takimi się nie styka, jego skala jest niewielka, a przeznaczenie nieuciążliwe.

8.11. Transgraniczne oddziaływanie

Zapisy projektu planu nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym oddziaływaniem nieruchomości, na której mają być realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów projektu planu nie będzie mieć zasięgu transgranicznego.

9. Rozwiązania alternatywne

Zaproponowane w projekcie planu zagospodarowanie terenów w obrębie Dachowa nie powinno w większym stopniu wpływać na obszary z nim sąsiadujące oraz nie niesie za sobą negatywnych skutków dla środowiska przyrodniczego, co zapewniają zapisy dotyczące kształtowania środowiska przyrodniczego zawarte w projekcie planu. Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie sporządzania koncepcji planu.

Wprowadzenie zainwestowania poprzez zapisy planu na analizowanym terenie nie wpłynie negatywnie na środowisko przyrodnicze, które w sąsiedztwie już zostało znacznie przekształcone. Ponadto obowiązują na nim akty prawa miejscowego, na podstawie których może powstawać nowa zabudowa. Tym samym projekt planu jest alternatywą dla już obowiązujących na tym terenie planów miejscowych. Zaproponowane w nim przeznaczenie terenu przede wszystkim pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wydaje się być najbardziej optymalnym, i respektującym walory przyrodnicze tego miejsca. Przy czym istotne jest to, że uwzględniono przebieg istniejących sieci infrastruktury technicznej wraz z pasami technologicznymi .

10. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko

W działaniach tych szczególnie nacisk położony powinien być na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko, a także na zadrzewianie, rekultywację gleby oraz wprowadzanie roślinności, która pozwoli na przywrócenie równowagi przyrodniczej na obszarze gminy. Zapisy projektu planu omówione w rozdziale 8 zapewniają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko projektowanych funkcji, jaką są przede wszystkim tereny mieszkaniowe jednorodzinne.

Jednocześnie realizacja zapisów planu miejscowego nie spowoduje negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze obszarów NATURA 2000, gdyż nie przylega do nich bezpośrednio.

11. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów planu w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po jego uchwaleniu. Monitorowanie zamierzeń inwestycyjnych odbywać się będzie na etapie występowania inwestora o pozwolenie na budowę, a następnie poprzez coroczną analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. W zakresie ochrony środowiska prowadzony jest monitoring przeprowadzany przez odpowiednie służby, zarówno ochrony środowiska, przyrody czy sanitarne. Należą do nich m.in. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jak i wydziały ochrony środowiska urzędu wojewódzkiego, powiatowego oraz gminy Kórnik. Polega on na corocznej analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu (w szczególności dotyczącego: stanu wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, klimatu akustycznego, gleb) oraz na analizie i ocenie innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji. Wyniki monitoringu stanu środowiska przyrodniczego są publikowane w odpowiednich opracowaniach, wydawanych co roku. Ponadto w sąsiedztwie są dokonywane pomiary hałasu komunikacyjnego wykonywane zarówno poprzez odpowiednich zarządców dróg, jak i służby inspektoratu ochrony środowiska.

Zaleca się analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska wykonywać rokrocznie, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji, które umożliwiłyby dostosowanie potrzeb monitoringu do lokalnych uwarunkowań i ewentualnych problemów. Za szczególnie istotny uważa się coroczny monitoring jakości wód i powietrza. W przypadku realizacji indywidualnych rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej wskazane jest przeprowadzanie okresowych kontroli dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych, w tym częstotliwości ich opróżniania, a w przypadku przydomowych oczyszczalni ścieków przeprowadzania okresowych kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się osadów ściekowych.

Jednocześnie poza aspektem środowiskowym, ważny jest aspekt społeczny skutków realizacji zapisów planu. Sporządzający może zbadać stopień zadowolenia mieszkańców gminy z tych postanowień drogą ankietową bądź poprzez wprowadzenie konsultacji społecznych, przeprowadzanych przy okazji analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Wszelkie zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym są możliwe do przeglądu w systemach informacji przestrzennej. Na tej podstawie możliwa jest również ocena wpływu działań inwestycyjnych danych na podstawie analizowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska. W przypadku negatywnych zmian w środowisku należy wdrożyć działania zapobiegające i kompensujące.

Przy czym wszystkie działania monitorujące muszą być prowadzone w granicach opracowania.

12. Streszczenie

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Dachowa w rejonie ul. Poznańskiej i Szerokiej, gm. Kórnik – etap 5.

Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miasta i Gminy Kórnik zawierający ustalenia realizacyjne, a także rysunek projektu planu w skali 1 : 2000.

W obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kórnik obszar objęty miejscowym planem - etap 5 obejmuje w swych granicach tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny zabudowy usługowej (RM, MN, U) oraz teren obsługi w gospodarstwach rolnych i hodowlanych (RU).

Niniejsza prognoza złożona jest z dwóch części. Pierwsza część stanowi ocenę istniejących uwarunkowań środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem podziału na jego poszczególne elementy: obecne użytkowanie terenu, warunki gruntowe, warunki glebowe, rzeźbę terenu, warunki wodne, szatę roślinną i świat zwierzęcy, klimat lokalny i komfort akustyczny, ludzi, zabytki oraz krajobraz. Opracowanie dotyczy obrębu Dachowa, położonego w północnej części gminy Kórnik. Powierzchnia obszaru wynosi ok. 85,7 ha. Teren od północy graniczy z drogą gminną – ul. Poznańską, a od południa z ciekim okresowym, od wschodu granicę wyznaczają działki przy ulicy Tęczowej, a od zachodu ul. Szeroka. Obszar obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz grunty rolne i zieleń otwartą.

Na obszarze objętym opracowaniem zabudowania znajdują się przy wydzielonych w głąb terenu drogach wewnętrznych. Występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca, jak również szeregową tworząc małe osiedla. Od strony ulicy Poznańskiej położone są również zabudowania zagrodowe. Nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wpływa dysharmonizująco na krajobraz ze względu na kształtowanie jej na długich i wąskich sięgaczach dróg wewnętrznych. Nie tworzy kwartałów zabudowy, a przyjmuje charakter ulicowy. Ponadto

część terenów użytkowana jest jako pola uprawne, pozostałą część stanowią tereny nieużytków rolnych oraz zakrzaczeń śródpolnych. Tereny nieużytków rolnych porasta roślinność niska, głównie trawiasta. Przez teren przebiegają rowy, które wypełniają cieki okresowe.

Natomiast druga część odnosi się do konkretnych zapisów projektu planu w kontekście ich zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, jak również ich oddziaływania na poszczególne komponenty. Prognoza wykazuje, iż zapisy projektu planu nie spowodują realizacji inwestycji wpływających w znacznym stopniu negatywnie na środowisko na analizowanym obszarze oraz w jego otoczeniu. Ponadto intencją stworzenia zapisów planu było wprowadzenie nowego zainwestowania w oparciu o panujące obecnie w ochronie środowiska standardy i dostosowanie treści do obowiązujących w tym zakresie regulacji prawnych. W prognozie odniesiono się m.in. do zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, o ochronie przyrody, Prawo wodne oraz przytoczono konkretne zapisy projektu planu, spełniające wymogi wynikające z tych i innych ustaw. Dotyczą one m.in. gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, gospodarki odpadami, zagospodarowania ścieków, mas ziemnych.

W ww. projekcie planu ustalono następujące przeznaczenie terenu:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolami: MN;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone symbolami: MN/U;
- 3) tereny zabudowy usługowej, oznaczone symbolami: U;
- 4) teren sportu i rekreacji, oznaczony symbolem: US;
- 5) tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, oznaczone symbolami: RM;
- 6) teren obsługi produkcji w gospodarstwie ogrodniczym, oznaczony symbolem: RU;
- 7) tereny zieleni urządzonej, oznaczone symbolami: ZP;
- 8) tereny zieleni z wodami powierzchniowymi śródlądowymi, oznaczone symbolami: Z/WS;
- 9) tereny infrastruktury technicznej, oznaczone symbolami: IT;
- 10) teren parkingu, oznaczony symbolem: KP;
- 11) teren publicznego ciągu pieszego, oznaczony symbolem: KX;
- 12) tereny dróg wewnętrznych, oznaczone symbolami: KDW;
- 13) tereny dróg publicznych klasy dojazdowej, oznaczone symbolami: KDD;
- 14) teren drogi publicznej klasy lokalnej, oznaczony symbolem: KDL;
- 15) tereny dróg publicznych klasy zbiorczej, oznaczone symbolami: KDZ.

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu. Większym przekształceniom mogą ulec tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi zapisami projektu planu są ustalenia określające maksymalne powierzchnie zabudowy oraz udział powierzchni biologicznie czynnych. Pozwolą one na pozostawienie niezabudowanych obszarów o nienaruszonej powierzchni terenu i zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym.

W wyniku wprowadzonego zapisami projektu planu zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec pewnym zmianom. W miejscach wprowadzenia zabudowy i lokalizacji elementów infrastruktury technicznej i dojazdów nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych.

Zapisy projektu planu dotyczące gospodarki wodami opadowymi i ściekami pozwolą, aby stan wód gruntowych nie uległ pogorszeniu w wyniku potencjalnych zanieczyszczeń mogących

pochodzić z wprowadzanej zapisami planu funkcji terenu. Można stwierdzić, że projektowana funkcja mieszkaniowa jednorodzinna, w odniesieniu do przyjętych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, pozostawienie znacznych terenów jako zieleni, oraz ustalenia dotyczące odprowadzania ścieków, nie będzie wpływać na główne założenia poprawy stanu wód. Jednakże, aby przyczynić się do wyeliminowania zanieczyszczeń pochodzących z prowadzenia działalności rolniczej, istotne będzie stosowanie się do wytycznych planów nawożenia, terminów oraz stosowanych maszyn oraz zasad programu wskazującego działania mające na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

Projekt planu nie obejmuje terenów wchodzących w obszary Natura 2000. Natomiast w bliskiej odległości przebiega granica Obszaru Chronionego Krajobrazu w gminie Kórnik. Skala opracowania, proponowana dominująca funkcja mieszkaniowa jednorodzinna oraz niewielki zasięg oddziaływania nie będą miały wpływu na zlokalizowane poza obszarem opracowania: Rogaliński Park Krajobrazowy, obszary Natura 2000: Ostoja Wielkopolska PLH300010, Rogalińska Dolina Warty PLH300012, Dolina Średzkiej Strugi PLH300057, czy rezerwaty Krajkowo i Bagna Średzkie oraz inne formy ochrony przyrody.

Realizacja ustaleń projektu planu, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane funkcje, nie wpłynie negatywnie na zmianę warunków klimatu akustycznego.

Realizacja projektowanej zabudowy na obszarze opracowania nie spowoduje negatywnego transgranicznego oddziaływania na stan środowiska. Projektowane zainwestowanie sankcjonowane zapisami analizowanego projektu planu ogranicza możliwości wprowadzania funkcji uciążliwych, a więc takich które generują uciążliwości związane z hałasem lub zanieczyszczeniami powietrza, będące przedsięwzięciami mogącymi zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Wprowadzenie nowej zabudowy i infrastruktury pozostanie nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Niemniej jednak zmiany zawarte w omawianym dokumencie nie wpłyną diametralnie na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego i uwzględniając uwarunkowania przyrodnicze. Jednakże każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie. Często nie są to gatunki cenne, ale z punktu widzenia różnorodności biologicznej ważne.

Projekt planu miejscowego nie będzie znacząco wpływał na warunki życia społeczności lokalnej. Zapisy projektu planu miejscowego odnosząc się do sfery ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnym podnoszeniu komfortu życia i dbałości o środowisko.

Projekt planu w swoim zakresie zmienia w znaczący sposób dotychczasowy krajobraz, gdyż proponowana funkcja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zajmie znaczne połacie terenu do tej pory użytkowanego rolniczo. Projektowane zagospodarowanie będzie wykorzystywało naturalne predyspozycje środowiska, a zapisy dążące do zintensyfikowania inwestycji respektują lokalne uwarunkowania i charakter zabudowy. Realizacja ustaleń planu wpłynie na uregulowanie nowopowstającej zabudowy mieszkaniowej i wprowadzi większy ład przestrzenny oraz układ kwartałów. Wprowadzana nowa zabudowa nie będzie swoimi gabarytami odbiegać od zabudowy w sąsiedztwie i stanowić będzie jedynie jej uzupełnienie.

Projekt planu nie obejmuje swoim zasięgiem miejsc występowania udokumentowanych złóż zasobów naturalnych i nie przewiduje wprowadzania jednostek, które mogłyby ewentualnie kolidować z eksploatacją złóż na terenach sąsiadujących.

Projekt planu obejmuje swoim zasięgiem archeologiczną strefę ochrony konserwatorskiej. Natomiast nie znajdują się na nim inne zabytki objęte ochroną konserwatorską. Projektowane

przeznaczenie nie powoduje negatywnego oddziaływania na zabytki i dobra materialne znajdujące się w sąsiedztwie, gdyż z takimi się nie styka, jego skala jest niewielka, a przeznaczenie nieuciążliwe.

Ponadto w prognozie zawarto informację o braku konieczności wprowadzania rozwiązań alternatywnych do zaproponowanych w projekcie planu, o braku oddziaływania transgranicznego w trakcie realizacji zapisów planu, a także o metodach monitoringu i częstotliwości jego przeprowadzania.

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, iż spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) i jestem autorką Prognozy oddziaływania na środowisko na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Dachowa w rejonie ul. Poznańskiej i Szerokiej, gmina Kórnik – etap 5 i 7.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Joanna Dimke

